

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 986/2563

พนักงานอัยการจังหวัดสมุทรปราการ โจทก์ นางสาว ก. โจทก์ร่วม นางสาว ต. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 15, ป.วิ.พ. มาตรา 27

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ร่วมยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2560 ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2560 ซึ่งเป็นวันที่ภายหลังจากวันที่ระบุหลังบัตรประจำตัวสมาชิกสภาทนายความหมดอายุ ทั้งทนายโจทก์ร่วมยังยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์อีกเป็นครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2561 โดยครั้งนี้ศาลชั้นต้นระบุว่าอนุญาตเป็นครั้งสุดท้ายถึงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2561 ครั้นถึงวันครบกำหนดโจทก์ร่วมยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์เป็นครั้งที่ 4 ศาลชั้นต้นเห็นว่าโจทก์ร่วมอ้างเหตุเดิมเช่นเดียวกับครั้งก่อนและเหตุตามคำร้องไม่ใช่พฤติการณ์พิเศษ ให้ยกคำร้อง อันเป็นเหตุให้โจทก์ร่วมอุทธรณ์คำสั่งไปยังศาลอุทธรณ์ภาค 1 ดังนั้น จึงมีประเด็นที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 ต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ของโจทก์ร่วมเพียงว่ามีพฤติการณ์พิเศษที่จะขยายระยะเวลาอุทธรณ์ให้แก่โจทก์ร่วมหรือไม่ ไม่มีประเด็นว่าใบอนุญาตให้เป็นทนายความของทนายโจทก์ร่วมหมดอายุแล้ว ทนายโจทก์ร่วมไม่มีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ แทนโจทก์ร่วม หากศาลอุทธรณ์ภาค 1 ต้องการหยิบยกว่าใบอนุญาตให้เป็นทนายความของทนายโจทก์ร่วมหมดอายุแล้ว ทนายโจทก์ร่วมไม่มีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ แทนโจทก์ร่วม โดยเห็นว่าเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลอุทธรณ์ภาค 1 สมควรฟังข้อเท็จจริงที่นำไปสู่การวินิจฉัยข้อกฎหมายให้แน่ชัดเสียก่อนว่าทนายโจทก์ร่วมได้มีการต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นทนายความหรือไม่ เมื่อคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาลฎีกา ปรากฏว่าทนายโจทก์ร่วมได้แสดงหลักฐานว่ามีการต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นทนายความแล้ว โดยบัตรประจำตัวสมาชิกสภาทนายความระบุวันออก 19 ธันวาคม 2560 วันหมดอายุ 19 ธันวาคม 2562 ซึ่งเป็นเวลาต่อเนื่องจากบัตรเดิมที่หมดอายุวันที่ 19 ธันวาคม 2560 ทนายโจทก์ร่วมจึงมิใช่เป็นผู้ที่ขาดจากการเป็นทนายความและมีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ ในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 1 แทนโจทก์ร่วมได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษายกอุทธรณ์ของโจทก์ร่วมและยกคำสั่งศาลชั้นต้นในคำร้องของทนายโจทก์ร่วมเริ่มตั้งแต่วันที่ 20 ธันวาคม 2560 เป็นต้นมาทุกคำสั่ง เพราะเหตุใบอนุญาตให้เป็นทนายความของทนายโจทก์ร่วมหมดอายุนั้น เป็นกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบตาม ป.วิ.พ. มาตรา 27 ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา 15

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326, 328 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มาตรา 14 (4) การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรม ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 วางโทษฐานหมิ่นประมาทโดยการโฆษณา จำคุก 2 เดือน และปรับ 20,000 บาท ฐานนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะอันลามก จำคุก 2 เดือน และปรับ 20,000 บาท รวมจำคุก 4 เดือน และปรับ 40,000 บาท จำเลยให้การรับสารภาพ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 2 เดือน

และปรับ 20,000 บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 3 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29 และมาตรา 30 ริกของกลาง กับให้จำเลยคดีใช้ค่าสินไหมทดแทน 75,000 บาท แก่โจทก์ร่วม ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ ให้ยกฟ้องฐานนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาให้โจทก์ร่วมและจำเลยฟังเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2560 โจทก์ร่วมยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2560 ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2560 ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2561 โดยครั้งนี้ศาลชั้นต้นเขียนระบุไว้ว่าอนุญาตให้เป็นครั้งสุดท้ายจนถึงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2561 ครั้นถึงวันครบกำหนดโจทก์ร่วมยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์เป็นครั้งที่ 4 ออกไปอีก 1 เดือน นับแต่วันครบกำหนด ศาลชั้นต้นมีคำสั่งในวันเดียวกันนั้นว่า โจทก์ร่วมอ้างเหตุเดิมเช่นเดียวกับครั้งก่อนและเหตุตามคำร้องไม่ใช่พฤติการณ์พิเศษ ให้ยกคำร้อง โจทก์ร่วมอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิจารณายกอุทธรณ์ของโจทก์ร่วมและยกคำสั่งของศาลชั้นต้นในคำร้องของทนายโจทก์ร่วมเริ่มตั้งแต่วันที่ 20 ธันวาคม 2560 เป็นต้นมาทุกคำสั่ง โดยให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาและมีคำสั่งใหม่ต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โจทก์ร่วมฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ร่วมว่า ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิจารณายกอุทธรณ์ของโจทก์ร่วมและยกคำสั่งของศาลชั้นต้นในคำร้องของทนายโจทก์ร่วมเริ่มตั้งแต่วันที่ 20 ธันวาคม 2560 เป็นต้นมาทุกคำสั่ง เพราะเหตุใบนุญาตให้เป็นทนายความของทนายโจทก์ร่วมหมดอายุแล้ว เป็นกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบหรือไม่ โดยโจทก์ร่วมฎีกาว่า ทนายโจทก์ร่วมได้ต่อใบอนุญาตให้เป็นทนายความวันเดียวกับวันบัตรหมดอายุ คือ วันที่ 19 ธันวาคม 2560 ทนายโจทก์ร่วมจึงยังคงเป็นทนายความให้แก่โจทก์ร่วมได้ เห็นว่า ทนายโจทก์ร่วมยื่นใบแต่งทนายเข้ามาในคดีเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2560 โดยแนบสำเนาบัตรประจำตัวสมาชิกสภาทนายความซึ่งระบุวันบัตรหมดอายุ 19 ธันวาคม 2560 ทนายโจทก์ร่วมได้ดำเนินการพิจารณาแทนโจทก์ร่วมมาตลอดจนกระทั่งศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาและทนายโจทก์ร่วมยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2560 ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2560 ซึ่งเป็นวันที่ภายหลังบัตรหมดอายุ ทั้งทนายโจทก์ร่วมยังยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์อีกเป็นครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2561 และครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2561 ซึ่งครั้งนี้ศาลชั้นต้นเห็นว่า ไม่มีพฤติการณ์พิเศษที่จะขยายระยะเวลาอุทธรณ์ จึงมีคำสั่งไม่อนุญาตและยกคำร้อง อันเป็นเหตุให้โจทก์ร่วมอุทธรณ์คำสั่งไปยังศาลอุทธรณ์ภาค 1 ดังนั้น จึงมีประเด็นที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 ต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ของโจทก์ร่วมเพียงว่ามีพฤติการณ์พิเศษที่จะขยายระยะเวลาอุทธรณ์ให้แก่โจทก์ร่วมหรือไม่ ไม่มีประเด็นว่าใบอนุญาตให้เป็นทนายความของทนายโจทก์ร่วมหมดอายุแล้ว ทนายโจทก์ร่วมไม่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาใด ๆ แทนโจทก์ร่วม หากศาลอุทธรณ์ภาค 1 ต้องการหยิบยกว่าใบอนุญาตให้เป็นทนายความของทนายโจทก์ร่วมหมดอายุแล้ว ทนายโจทก์ร่วมไม่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาใด ๆ แทนโจทก์ร่วม โดยเห็นว่าเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลอุทธรณ์ภาค 1 สมควรฟังข้อเท็จจริงที่นำไปสู่การวินิจฉัยข้อกฎหมายให้แน่ชัดเสียก่อนว่าทนายโจทก์ร่วมได้มีการต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นทนายความหรือไม่ ซึ่งปรากฏว่าหลังจากใบอนุญาตให้เป็นทนายความหมดอายุลงแล้ว ทนายโจทก์ร่วมยังยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์อีก 3 ครั้ง และยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้น คำร้องขออนุญาตอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง และคำฟ้องอุทธรณ์ อันเป็นข้อบ่งชี้ว่าทนายโจทก์ร่วมน่าจะต่อใบอนุญาตให้เป็นทนายความแล้ว ประกอบกับทนายโจทก์ร่วม

เข้าดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลชั้นต้นแทนโจทก์ร่วมมาตลอด และเมื่อคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาลฎีกา ปรากฏว่านายโจทก์ร่วมได้แสดงหลักฐานว่ามีการต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นนายความแล้วจริง โดยบัตรประจำตัวสมาชิกสภานายความระบุวันออก 19 ธันวาคม 2560 วันหมดอายุ 19 ธันวาคม 2562 ซึ่งเป็นเวลาต่อเนื่องจากบัตรเดิม อีกทั้งเลขหมายใบอนุญาตให้เป็นนายความ 2609/2546 ก็ยังคงเป็นเลขหมายเดิม นายโจทก์ร่วมจึงมิใช่เป็นผู้ที่ขาดจากการเป็นนายความและมีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ ในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 1 แทนโจทก์ร่วมได้ ดังนั้น คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 ที่ยกอุทธรณ์ของโจทก์ร่วมและยกคำสั่งของศาลชั้นต้นในคำร้อง ของนายโจทก์ร่วมเริ่มตั้งแต่วันที่ 20 ธันวาคม 2560 เป็นต้นมาทุกคำสั่งนั้น เป็นกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 27 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 ฎีกาของโจทก์ร่วมฟังขึ้น

อย่างไรก็ตาม เมื่อคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาลฎีกา ทั้งพยานหลักฐานในสำนวนเพียงพอแก่การวินิจฉัยคดีแล้ว ศาลฎีกาเห็นควรพิจารณาประเด็นตามอุทธรณ์ของโจทก์ร่วมว่า มีพฤติการณ์พิเศษที่จะขยายระยะเวลาอุทธรณ์ให้แก่โจทก์ร่วมหรือไม่ โดยไม่ต้องยื่นสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิจารณาพิพากษาคดีใหม่ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 208 (2) และมาตรา 225 เห็นว่า หลังจากศาลชั้นต้นได้อ่านคำพิพากษาและนายโจทก์ร่วมได้ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ครั้งที่ 1 แล้ว เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2560 นายโจทก์ร่วมได้ยื่นคำร้องขอคัดถ่ายคำพิพากษาศาลชั้นต้นและเอกสารในสำนวน ต่อมาวันที่ 20 ธันวาคม 2560 นายโจทก์ร่วมยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ครั้งที่ 2 โดยอ้างเหตุว่าเพิ่งได้รับสำเนาคำพิพากษาและเอกสารในสำนวน ศาลชั้นต้นอนุญาตให้ขยายระยะเวลาอุทธรณ์ วันที่ 18 มกราคม 2561 นายโจทก์ร่วมยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ครั้งที่ 3 โดยอ้างเหตุว่ายัง (ที่ถูกน่าจะเป็น เพิ่ง) ได้รับสำเนาคำพิพากษาและเอกสารในสำนวน ศาลชั้นต้นอนุญาตโดยระบุกำกับว่าเป็นครั้งสุดท้าย วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2561 นายโจทก์ร่วมกลับยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์อีกเป็นครั้งที่ 4 โดยอ้างเหตุว่าเพิ่งได้รับสำเนาคำพิพากษาและเอกสารในสำนวน ซึ่งเป็นเหตุเดียวกันกับที่เคยอ้างในการยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 เมื่อพิจารณาว่านับแต่วันที่ศาลชั้นต้นพิพากษาจนถึงวันที่ศาลชั้นต้นอนุญาตให้โจทก์ร่วมขยายระยะเวลาอุทธรณ์ครั้งสุดท้ายนั้น เป็นเวลาพอสมควรแล้ว แต่นายโจทก์ร่วมไม่ยื่นอุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาทั้ง ๆ ที่ศาลชั้นต้นได้สั่งกำกับว่าอนุญาตเป็นครั้งสุดท้าย กรณีดังกล่าวถือว่าเป็นความบกพร่องของนายโจทก์ร่วมเอง มิใช่พฤติการณ์พิเศษแต่อย่างใด ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่อนุญาตให้โจทก์ร่วมขยายระยะเวลาอุทธรณ์ตามคำร้องลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2561 และยกคำร้องนั้นชอบแล้ว ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย พิพากษายกคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค 1 และยกคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2561 ของโจทก์ร่วม

องค์คณะ

กฤษฎีกีรัฐ คุณาจิรภรณ์ · เสรี เพศประเสริฐ · เรวัตร สกุลคล้าย

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/986/2563>